

1. Найвища гора України — Говерла в Українських Карпатах в Полоніно-Чорногорському масиві, в межах Закарпатської області; її висота 2061 м над рівнем моря.

2. Найбільше плоскогір'я в Україні знаходиться в Карпатах на висоті 1758 м над рівнем моря. Це плоска вершина гори Палайниця у їхній східній частині — Чивчинських горах.

3. Найбільшою низовиною є Полісся Українське, що займає крайню північно-західну та північну території України і є складовою частиною великої Поліської низовини, яка на півночі поєднується з Білоруським Поліссям. На Заході Українське Полісся складається з найбільш заболоченої його частини — Волинського та Рівненського Полісся. Висоти даного регіону не перевищують 150–200 м.

4. Найбільшим морем, що омиває Україну, є Чорне море, яке має площу близько 420 тис. кв. км. Північна частина моря, яка омиває береги України, внаслідок невеликих глибин (80–120 м) та отримання у літній період теплих річкових вод краще прогривається, а тому північне узбережжя моря найбільш заселене. У Чорне море впадають ріки Дунай, Дніпро, Дністер, Південний Буг.

5. Найбільша затока поблизу берегів України — Таганрозька. Довжина її 150 км, ширина біля входу 31 км, середня глибина 5 м.

6. Найбільшим островом, що належить Україні, є Джарилгач — острів у Каркінитській затоці Чорного моря. Довжина його близько 40 км. Він складений із піщаних порід; входить до складу Херсонської області.

7. Найвіддаленішою географічною точкою території України є острів Зміїний, або Фідонісі, який знаходиться у північно-західній частині Чорного моря, за 37 км від Кілійського гирла Дунаю. Його площа — 1,5 кв. км; належить до Одеської області.

8. Найбільший півострів в Україні — Кримський, площею 25,5 тис. кв. км. Омивається Чорним та Азовським морями. На півночі сполучається з материком Перекопським перешийком. Більша (рівнинна) частина півострова зайнята Причорноморською низовиною, на півдні підносяться Кримські гори.

9. Найбільша коса, тобто вузька наливна смуга суходолу, одним кінцем сполучена з материком, — Арабатська стрілка довжиною 115 км.

10. Найбільшою річкою України є Дніпро. Із загальної довжини 2201 км на Україну припадає 981 км. Це третя за довжиною і площею басейну річка Європи (після Волги і Дунаю). Бере початок з болота Аксенінський Мох на південних схилах Валдайської височини, впадає у Дніпровський

гір з висоти 98,5 м, навесні стік значно збільшується, а влітку водоспад майже пересихає. Навколо Учансу — заповідний ліс з кримської сосни, вічнозелених чагарників.

14. Найдовша печера в Україні — Оптимістична, що знаходиться в гіпсах Поділля (Тернопільська область). В ній розвідано і зареєстровано 175 км ходів на глибині 20 м. Це одна з найдовших печер у світі. Поруч, теж в Тернопільській області, розташована друга за довжиною печера Озерна, довжина її лабіринту 114 км.

15. Найдавніший землетрус на території сучасної України, про який збереглися дані, датований 63 роком до н. е. і дістав назву Пантікапейського. В той час, як Мітридат справляв на Боспорі свято Церери, раптом стався такий сильний землетрус, що, кажуть, за ним почалися страшні зруйнування міст і полів, — свідчить давнє джерело. За даними розкопок можна припустити одночасні характерні пошкодження кам'яних будівель в таких населених пунктах: Пантікапей (на території сучасної Керчі), Німфей, Кітей, Пормфій.

16. Перші законодавчі акти про охорону природних багатств на території України були видані за часів Київської Русі. Так, "Руська правда" — збірник норм права Ярослава Мудрого — встановила відповідальність за незаконний відстріл бобрів, деяких рідкісних видів птахів. Вже в той час на території Київської Русі, зокрема у Володимир-Волинському князівстві, створювалися свого роду заповідні угіддя, насамперед у лісових масивах, де регламентувалися полювання та деякі інші види природокористування.

17. Ця гора розташована поблизу села Дністрово-Кам'янка на Дніпропетровщині. Вона має цікаву властивість — створювати шум у безвітряну погоду. Місцеві мешканці знають: коли гора "шумить" — чекай зміни погоди. І вони ще ніколи не помилялись. Секрет явища в тому, що узвишшя розташоване в районі повітряної течії, або протієжі — на протязі. Цю особливість природи використовували спостережливі предки, вибираючи місця для будівництва вітряків. Досі в народі розповідають про чудо-мли, який колись стояв неподалік і безупинно крутився навіть у найспокійнішу погоду.

ЦІКАВИНКИ ПРО УКРАЇНУ

ліман Чорного моря. Її басейн займає 65% площі України.

11. Найбільшим озером в Україні є Ялтуг (Ялпуг) у заплаві Дунаю (Одеська область). Довжина його 39 км, ширина до 5 км, середня глибина 2 м, площа 149 кв. км. Живиться озеро переважно за рахунок паводкових вод Дунаю та річок Ялтуг і Карасулак. Найглибше озеро в Україні — Святизь в басейні Бугу. Це одне з Шатських озер на Волині. Довжина його 9,3 км, ширина 8,0 км, площа 24,2 кв. км, максимальна глибина 58,4 м.

12. Найбільша штучна водойма, тобто водосховище, якщо йдеться про площу водного дзеркала, — Кременгучьке, у середній течії Дніпра 2252 кв. км. Довжина 149 км, ширина до 28 км, об'єм води 13,5 куб. км.

13. Найбільший водоспад в Україні — Учансу. Вода падає майже прямою стіною з виступу Головного пасма Кримських